

BOSHLANG'ICH SINIF MATEMATIKA DARSLARIDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH

O.Ziyatova-Qashqadaryo VXTXQTMOI o'qituvchisi

Boshlang'ich maktabda matematika ta'limi ta'limi o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini shakllantirish va rivojlantirishga, o'z fikrlarini mustaqil bayon qila olish, egallagan bilimlarini ijtimoiy faoliyatlariga qo'llash hamda ta'limning ikkinchi bosqichida o'qishni davom ettirish uchun matematik tayyorgarlikni ta'minlashga xizmat qiladi.

Matematika bolalarda tafakkur, diqqat, xotira, ijodiy tafakkur etish va kuzatuvchanlikni rivojlantirishga xizmat qiladi. Shuningdek, matematika o'quvchining mantiqiy fikrlash malakalarini oshirishi, uning o'z fikrini aniq, to'g'ri va tushunarli bayon etishi uchun zamin hozirlaydi. O'qituvchining vazifasi – bolaga matematikani o'qitishda bu imkoniyatlardan samarali foydalana olishdir.¹

Darsda o'quvchilar faolligini oshiruvchi vositalardan biri –interfaol metodlardir. Bu uslublar maktab pedagogikasi uchun yangilik emas. Ulardan ilgari ham foydalanib kelingan. Qachonki bu metodlar samarali natija bera oladi?

- dars va mavzuning maqsadlari to'g'ri aniq tanlanganda;
- mavzuga mos metodlarni tanlay olinsa;
- bir metod butun dars davomini qamrab olmasdan, balki kichik daqiqalarni qamrab olsa;
- tanlangan metod o'quvchilarga yangi bir axborotlarni yetkazib bersa;

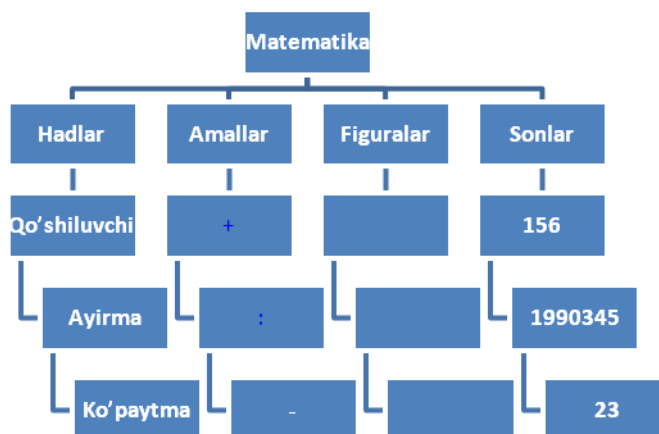
O'qituvchi metodlarni yuqoridagi talablar asosida qo'llay olsa, o'quvchilarning dars materiallarini o'zlashtirish darjasi ancha yuqori bo'ladi. Matematika darslarida "Klaster" va "Charxpalak" metodlarining qo'llanilishini tavsiya etamiz:

¹ Uzviylashtirilgan o'quv dasturi. T.: 2010 yil.

”Klaster” metodi:

Fikrlarning tarmoqlanishi – bu metod o‘quvchilarni biron-bir mavzuni chuqur o‘rganishlariga yordam berib, o‘quvchilarni mavzuga taalluqli tushuncha yoki aniq fikrni erkin va ochiq ravishda ketma-ketlik bilan uzviy bog‘langan holda tarmoqlashga o‘rgatadi.

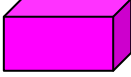
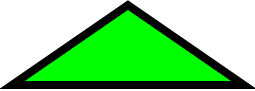
Bu metod biror mavzuni chuqur o‘rganishdan avval o‘quvchilarning fikrlash faoliyatini jadallashtirish hamda kengaytirish uchun xizmat qilishi mumkin. Shuningdek, o‘tilgan mavzuni mustahkamlash, yaxshi o‘zlashtirish, umumlashtirish hamda o‘quvchilarni shu mavzu bo‘yicha tasavvurlarini chizma shaklida ifodalashga undaydi.

“CHARXPALAK” interfaol metodi

O‘quvchilar guruhlariga bo‘linib, ularga topshiriqlar yozilgan varaqa tarqatiladi. Ushbu metod orqali o‘quvchilarni o‘tilgan mavzularni yodga olish, mantiqan fikrlab, berilgan savollarga mustaqil ravishda to‘g‘ri javob berish va o‘zini-o‘zi baholashga o‘rgatadi hamda qisqa vaqt ichida o‘qituvchi tomonidan barcha o‘quvchilarni egallagan bilimlarini baholashga qaratiladi. Ushbu metodni qo‘llash jarayonida o‘quvchilar o‘z fikrlarini mustaqil bayon etishga, guruh bo‘lib ishashga, boshqalar fikrini hurmat qilishga o‘rganadilar.

“Charxpalak” interfaol usulida matematika darslarini qiziqarli tashkil etishimiz mumkin. O‘quvchilar jadval asosidagi so‘zlar, shakllarni tegishlisini belgilaydilar.

No	So'zlar	Matematik amallar	Matematik shakllar	Natural sonlar	Yuzliklar	Matematik hadlar
1.						
2.	+					
3.	800					
4.	2					
5.	Qo'shiluvchi					
6.						
7.	-					
8.	9					
9.	Ayiriluvchi					
10.						
11.	6					
12.	600					
13.	Ko'paytuvchi					
14.						
15.	*					
16.	Bo'linma					
17.	:					

Boshlang'ich sinf matematika darslarida interfaol metodlardan foydalanish darsning samarali bo'lishiga, o'quvchilarning aqliy qobiliyatlarini o'stirishga va mustaqil fikrlashga keng yo'l ochib beradi.